

Nasze bezrobocie 2019

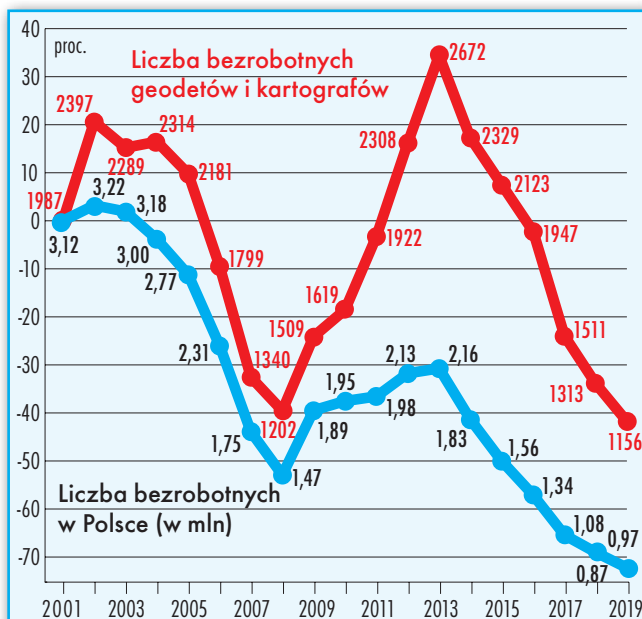
Na koniec grudnia ub.r. odnotowano najniższą stopę bezrobocia od czasu przemian ustrojowych – na poziomie 5,1%. Również liczba 1156 geodetów i kartografów bez pracy była najniższa, odkąd prowadzimy obserwacje, czyli od 19 lat.

Anna Wardziak

Główny Urząd Statystyczny szacuje tempo wzrostu gospodarczego w 2019 r. na 4%. We wcześniejszych dwóch latach wynosiło ono 5,1% i 4,6%, więc gospodarka nieco wyhamowała. Natomiast bezrobocie w tym czasie systematycznie spada.

• W kraju

Na koniec ubiegłego roku wśród bezrobotnych w Polsce (GUS odnotował ich 866 tys.) geodeci i kartografowie stanowili 1,3 promila. W całym roku liczba geodetów i kartografów bez pracy spadła o 12%, a bezrobotnych ogółem – o 11%. Trendy te ilustruje powyższy wykres, na którym pokazujemy procentowe zmiany liczby bezrobotnych w branży i w Polsce ogółem w poszczególnych latach. Punktem odniesienia jest rok 2001, kiedy zaczęliśmy zbierać i publikować dane z urzędów pracy. Obie krzywe, które szczególnie w latach 2009-2013 wyraźnie się rozeszły, obecnie się do siebie zbliżają.

• W regionach

Jeśli spojrzymy na regiony (słupki na mapie na sąsiedniej stronie pokazują wyniki w odstępach dwuletnich), zauważymy, że w 15 województwach sytuacja poprawiła się w stosunku do wyników z roku 2017. Wyjątkami są woj. warmińsko-mazurskie i pomorskie. Z kolei w porównaniu z rokiem 2018 (patrz GEODETA 3/2019) spadek liczby bezrobotnych w branży odnotowano w 13 województwach. Największy był w woj. opolskim (o 33,3%) i małopolskim

(o 23,7%). Co ciekawe, w woj. warmińsko-mazurskim, które rok temu było niechlubnym wyjątkiem od tendencji spadkowych, wynik jest tym razem lepszy od ubiegłorocznego o 16,7%. Natomiast pogorszenie sytuacji odnotowano w woj. świętokrzyskim (o 12,8%), pomorskim (6,5%) i zachodniopomorskim (2,9%).

W końcu ub.r. najwięcej geodetów i kartografów bez pracy było tradycyjnie w woj. podkarpackim, mazowieckim i małopolskim. Najmniej bezrobotnych zarejestrowano z kolei w woj. opolskim, w któ-

rym wskaźnik ten był najniższy przez prawie cały okres od początku naszych badań (czyli od 2001 r.).

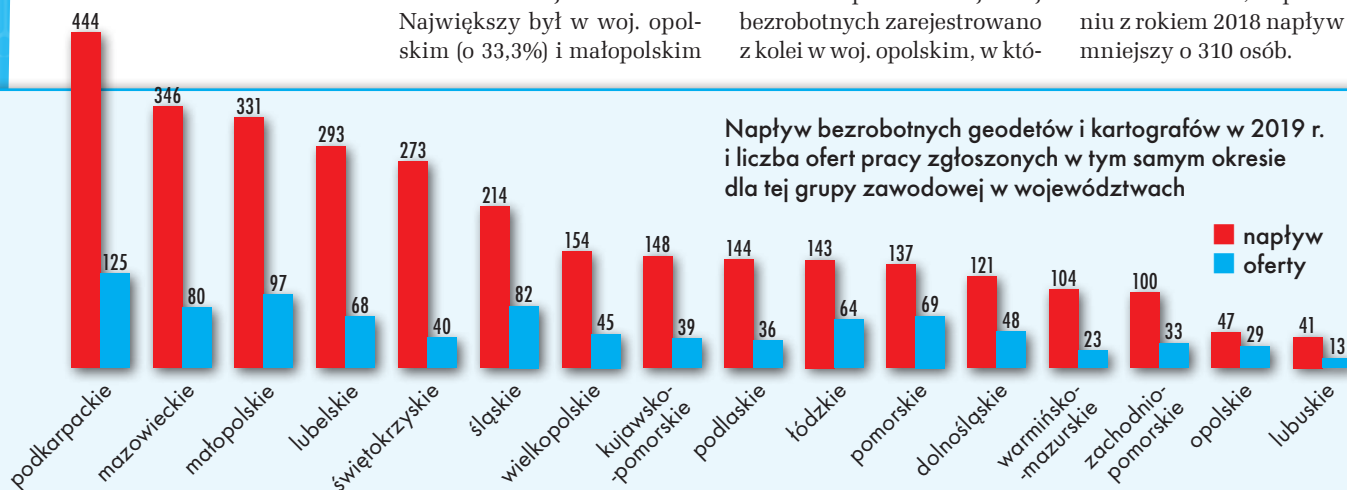
• Oferty pracy

Ponownie mniej było ofert pracy dla geodetów i kartografów w pośredniakach. W całym 2019 r. pracodawcy zgłosili ich 891, co stanowi spadek o ponad 5% w stosunku do roku 2018 i o 30% w stosunku do 2017 r., który pod tym względem był rekordowy (1281 ofert). Pracodawcy nie mają jednak obowiązku zgłaszania ofert pracy do pośredniaków. I choćby na podstawie liczby tego typu ogłoszeń zamieszczanych na Geoforum.pl (szczegóły na s. 11) można sądzić, że tendencja jest nadal wzrostowa.

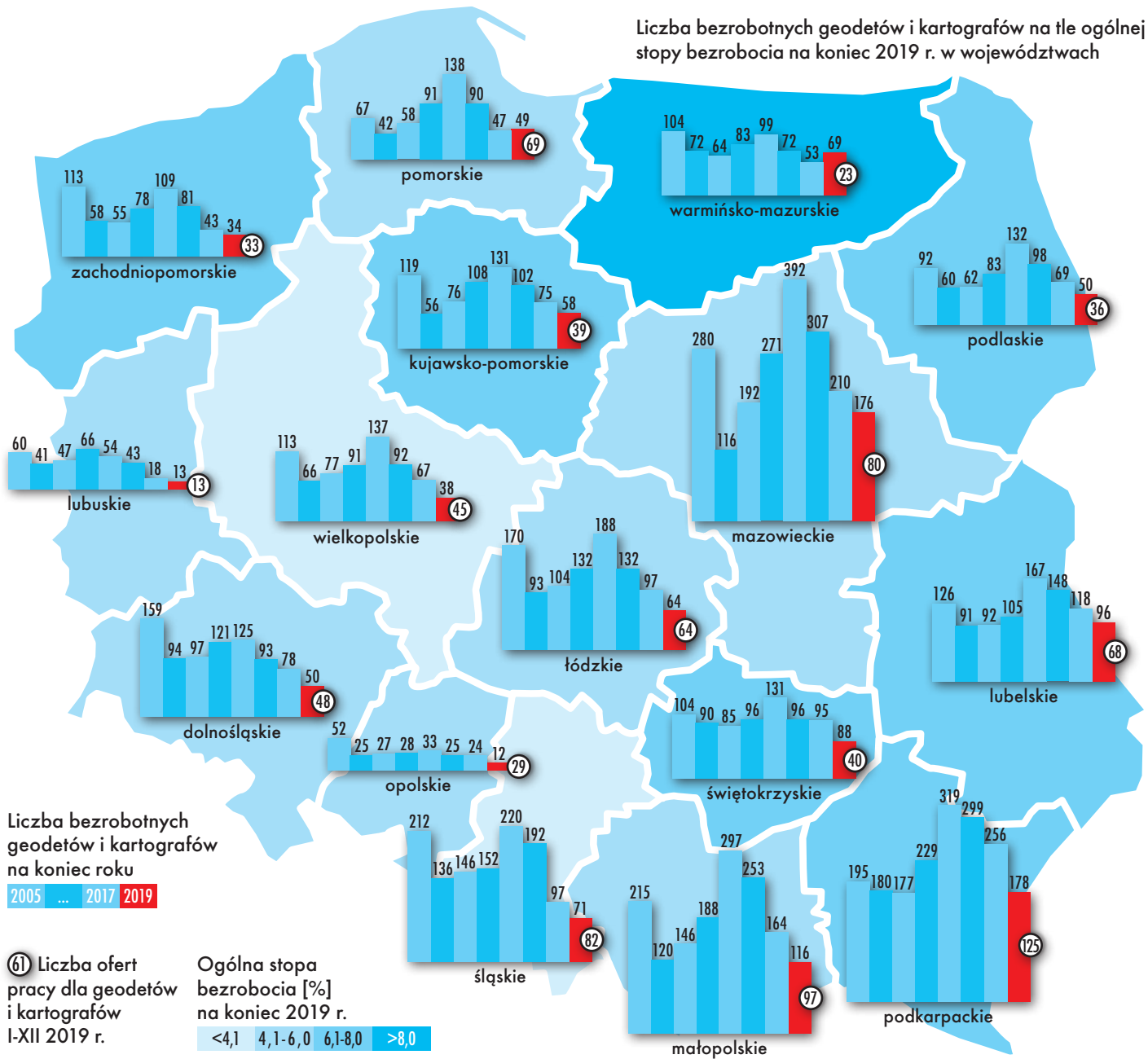
• Napływ bezrobotnych

Trzeba tu zaznaczyć, że czym innym jest liczba geodetów bez pracy zarejestrowanych na koniec roku, a czym innym napływ (liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych) w ciągu roku. W 2019 r. napływ wynosił 3040, ale większość w tym czasie znalazła zatrudnienie, nie obciążając statystyk na koniec roku. Co ważne, w porównaniu z rokiem 2018 napływ był mniejszy o 310 osób.

Napływ bezrobotnych geodetów i kartografów w 2019 r. i liczba ofert pracy zgłoszonych w tym samym okresie dla tej grupy zawodowej w województwach

Liczba bezrobotnych geodetów i kartografów na tle ogólnej stopy bezrobocia na koniec 2019 r. w województwach

Liczba bezrobotnych geodetów i kartografów na koniec roku

2005 ... 2017 2019

61 Liczba ofert pracy dla geodetów i kartografów I-XII 2019 r.

Ogólna stopa bezrobocia [%] na koniec 2019 r.

<4,1 4,1-6,0 6,1-8,0 >8,0

Liczba bezrobotnych na koniec 2019 r. / napływ bezrobotnych w 2018 r. / oferty pracy zgłoszone w 2018 r. według zawodów i specjalności (kraj)	
22/67/8	inż. geodeta - fotogrametria i teledetekcja
7/25/0	inż. geodeta - geodezja górnicza
47/206/49	inż. geodeta - geodezja inżyniersko-przemysłowa
31/83/10	inż. geodeta - geodezja urządzania terenów rolnych i leśnych
71/171/42	inż. geodeta - geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne
16/54/10	inż. geodeta - geomatyka
120/317/61	inż. geodeta - kataster i gospodarka nieruchomościami
13/41/5	kartograf
134/382/118	pozostali inżynierowie geodeci i kartografowie
683/1676/569	technik geodeta
10/18/17	rysownik geodezyjny
2/0/2	rysownik kartograficzny

W ujęciu regionalnym największy napływ osób bez pracy zaobserwowano w woj. podkarpackim. Również stosunek liczby ofert do napływu bezrobotnych jest tam jednym z niższych w kraju (28,2%), choć ostatnio wzrasta. Najniższą wartość tego wskaźnika odnotowano, jak rok temu, w woj. świętokrzyskim (14,7%). Na drugim biegunie w tej statystyce jest woj. opolskie z wynikiem 61,7%. Nadal największy napływ bezrobotnych w branży był wśród techników geodetów (1676).

Wykształcenie

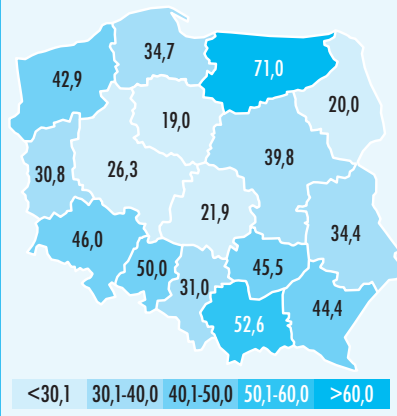
W okresie grudzień 2018 r. - grudzień 2019 r. wśród bezrobotnych w branży nieco ob-

niżył się udział specjalistów z wyższym wykształceniem (z 42% do niecałych 40%). Sytuacja w regionach jest pod tym względem zróżnicowana, ale rekordzistą w tej statystyce pozostaje woj. warmińsko-mazurskie. Osoby z wyższym wykształceniem stanowiły tam na koniec roku aż 71% bezrobotnych geodetów i kartografów. Najmniejszy ich udział na poziomie 19,0% był za to w woj. kujawsko-pomorskim.

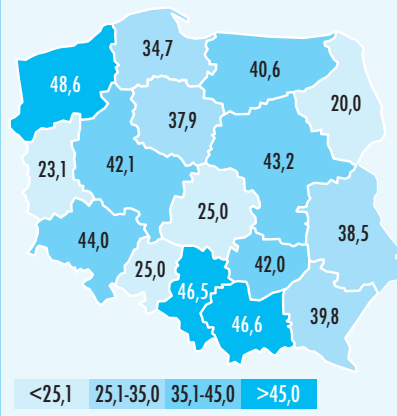
Kobiety

Niezmiennie kobiety wśród bezrobotnych geodetów i kartografów stanowią mniejszość (41,0%), przy czym ich udział zmniejszył się rok do roku o 1,3 pkt proc. Panie bez pracy

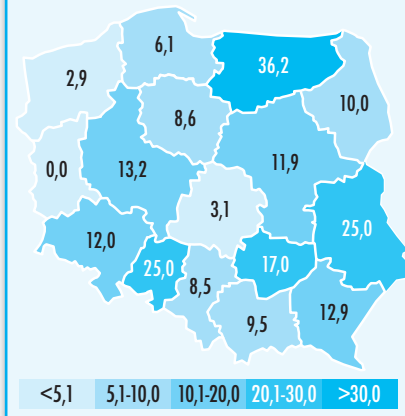
Udział wśród bezrobotnych geodetów i kartografów osób z wyższym wykształceniem w województwach [%]

Udział kobiet wśród bezrobotnych geodetów i kartografów w województwach [%]

Udział absolwentów wśród bezrobotnych geodetów i kartografów w województwach [%]

już drugi rok z rzędu dominują za to w dwóch specjalnościach inżynierskich: fotogrametria i teledetekcja (72,7%; bez zmian) oraz kataster i gospodarka nieruchomościami (62,5%; spadek o 3,3 pkt proc.). Jeśli chodzi o sytuację w regionach, największy udział kobiet wśród bezrobotnych jest w woj. zachodniopomorskim (48,6%), a najmniejszy – w podlaskim (20,0%).

• Absolwenci

Po kilku latach spadków w 2018 i 2019 roku nastąpił niewielki wzrost udziału absolwentów szkół i uczelni kształcących geodetów i kartografów (do roku od ukończenia nauki) w liczbie bezrobotnych. Na koniec grudnia wyniósł on 13,3% ogólnej liczby bezrobotnych w branży (rok wcześniej 12,5%). Spadek utrzymał się jednak w liczbach bezwzględnych. Na koniec 2019 r. zarejestrowano 154 absolwentów bez pracy, rok wcześniej było ich 164, podczas gdy w 2015 r. aż 311. Największy udział absolwentów – jak wcześniej – zanotowano w woj. warmińsko-mazurskim (36,2%). Natomiast największą ich liczbę zarejestrowano w woj. lubelskim (24), podkarpackim (22) i mazowieckim (21). Wyniki dwóch ostatnich województw nie dziwią ze względu na ogólne statystyki, zaskakuje jednak lubelskie.

Wśród bezrobotnych absolwentów tym razem nieco wzrósł udział osób z wyższym wykształceniem z 43% na koniec 2018 r. do 44,8%. Wcześ-

niej utrzymywała się tendencja spadkowa (jeszcze cztery lata temu było to 60%).

• Cieszymy się chwilą

Jak te dane komentują przedsiębiorcy? Robert Rachwał (prezes Krajowego Związku Pracodawców Firm Geodezyjno-Kartograficznych – Polska Geodezja Komercyjna zrzeszającego największe firmy, a zarazem prezes OPGK Kraków), opierając się na rozmowach z geodetami działającymi na rynku drobnych usług geodezyjnych, twierdzi, że ich sytuacja jest całkiem dobra. – Wszyscy są „zarobieni po łokcie”. Na najwyższych obrotach działa też rynek usług polegających na budowie państwowych baz danych – przekonuje. Przedsiębiorstwa teoretycznie powinny więc wchłonąć dowolną liczbę pracowników. Tak się jednak nie dzieje. Jego zdaniem niezmiennie barierami są: brak doświadczonych

kadr kierowniczych, brak perspektyw w ujęciu wieloletnim i trudności bieżącego finansowania.

Dr hab. inż. Janusz Walo (prezes Stowarzyszenia Geodetów Polskich) przekonuje natomiast, że obserwowany wzrost cen usług i wysokości ofert w przetargach publicznych tylko w niewielkim stopniu świadczy o lepszej koniunkturze na usługi geodezyjne w gospodarce. Wynika on przede wszystkim ze wzrostu kosztów ogólnych działalności gospodarczej i inflacji. Prezes SGP zauważa także, że wynagrodzenia w branży geodezyjnej rosną, ale niestety, nie jest to konsekwencją poprawy sytuacji finansowej firm, a raczej wynikiem presji na wzrost wynagrodzeń w całej gospodarce. Dobra sytuacja gospodarcza sprawia też, że wiele osób z wykształceniem geodezyjnym szuka zatrudnienia poza zawodem. Do tej tezy skłania się również prezes PGK.

– Historia pokazuje, że wygranie przetargu to połowa sukcesu. Druga połowa to wykonać robotę i na niej zarobić. Niektórych firm już nie ma na rynku, ponieważ o tym zapomniały – zauważa z kolei Krzysztof Lichończak (prezes Geodezyjnej Izby Gospodarczej reprezentującej mniejsze firmy i jednocześnie wiceprezes OPGK Rzeszów), wskazując na proceder zaniżania cen.

– Obecna perspektywa finansowa UE kończy się w 2021 roku i na dobrą sprawę nie bardzo wiemy, jakie są zamierzenia GUGiK oraz marszałków województw co do pozyskania nowych środków z funduszy unijnych – skarży się Krzysztof Lichończak.

Podobnie sytuację ocenia Robert Rachwał, który wyjaśnia, że jeśli nie można działać długofalowo, pozostaje działanie akcyjne. A to ogranicza liczbę zatrudnionych i inwestycje. Przekonuje także, że należałoby już myśleć, jak wykorzystać z trudem uzyskane doświadczenie, wiedzę i wysiłek organizacyjny zarówno po stronie zamawiających, jak i wykonawców. – Niestety, chyba nic się w tym obszarze nie dzieje, a wiemy, że żarna pozyskiwania funduszy miały powoli. Na inne źródła finansowania trudno liczyć. Zatem cieszymy się chwilą – podsumowuje prezes PGK.

Anna Wardziak

Zestawienia opracowane na podstawie danych z wojewódzkich urzędów pracy i GUS

Udział kobiet wśród bezrobotnych geodetów i kartografów w zawodach i specjalnościach [%]

inż. geodeta – fotogrametria i teledetekcja	72,7
inż. geodeta – kataster i gospodarka nieruch.	62,5
kartograf	46,2
inż. geodeta – geomatyka	43,8
inż. geodeta – geodezja górnicza	42,9
pozostali inż. geodeci i kartografowie	40,3
rysownik geodezyjny	40,0
inż. geodeta – geodezja urządzania teren. rolnych i leśnych	38,7
inż. geodeta – geodez. pom. podstawowe i satelitarne	36,6
technik geodeta	35,1
inż. geodeta – geodezja inżynieryjno-przemysłowa	34,0
rysownik kartograficzny	0,0
ogółem	39,7